ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ)

The Requirement of Self-Development among the Government High School Teachers under Secondary Educational Service Area Office 29 (Ubon Ratchathani-Amnatcharoen)

มณีจันทร์ ศรแก้ว*

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี 34000

E-mail: maneejan_sornkaeo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ) เกี่ยวกับทักษะที่ต้องการพัฒนาตนเอง ช่องทางการพัฒนาตนเอง และช่วงเวลาที่ต้องการพัฒนา ผลวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูมีความต้องการพัฒนาตนเองสูงที่สุดในทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเลือกช่องทางในการพัฒนาตนเองด้วยการฝึกอบรม ในช่วงภาคเรียนที่ 1/2558 และ 2) ข้าราชการครูเลือกพัฒนาตนเอง ทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในบางประเด็นเลือกการไปศึกษาดูงานในช่วงภาคเรียนที่ 3/2557

คำสำคัญ: การพัฒนาตนเอง ข้าราชการครู

Abstract

The objective of this research was to study the requirement of self-development among the government high school teachers under secondary educational service area office 29 (Ubon Ratchathani-Amnatcharoen) involving the required skills, guideline on self-development and the requirement period for self-development. The results showed that 1) the categories listed in descending order of self-development offered by government high school teachers were the skills for preparing to ASEAN community by training method in the 1st semester of academic year 2015. 2) The skills required by government High School Teachers were the readiness of teachers for ASEAN community by oversea field trips in the 3rd semester of academic year 2014.

Keywords: Self Development, Teachers

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบัน อยู่ท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สังคมไทยสามารถพัฒนาให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง การพัฒนาคุณภาพคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนในสังคมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545: 51) การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีขีดความสามารถสูง และสามารถนำประเทศไปสู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงทัดเทียมนานาอารยะประเทศและ "ครู" นับว่าเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคนดังกล่าว ดังนั้นครูควรได้รับการพัฒนาและการยกย่องในสังคมว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงมีเกียรติและศักดิ์ศรีมีขวัญและกำลังใจ และมีรายได้พอเพียงกับการดำรงชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2539: จ)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และมาตรา 52 ระบุให้กระทรวงส่งเสริมมีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2548: 17-18) เพราะฉะนั้นรัฐควรเร่งจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครูในส่วนนี้ให้ครูได้ทำการพัฒนาตนเองตามที่ต้องการ ซึ่งการพัฒนาตนเองนั้นเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดและการกระทำในทางที่สร้างเสริมศักยภาพให้เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้นการวางแผนการพัฒนาครู จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจำเป็นจะต้องรวบรวมข้อมูลในทุกๆ ด้านเพื่อกำหนดแผนการพัฒนาบุคลากรที่ดี คือ การจัดทำแผนพัฒนาตามศักยภาพและความต้องการพัฒนาตนเองของครู เหตุผลดังกล่าวที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ) จึงดำเนินการศึกษาในหัวข้อวิจัยนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ) โดยศึกษาความต้องการของข้าราชการครูในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับ

1. ทักษะที่ต้องการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะการทำผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ทักษะการวางแผนการเรียนรู้ ทักษะการผลิตสื่อการเรียนการสอน ทักษะการวัดและประเมินผล และทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. ช่องทางการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองโดยการศึกษาต่อ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง
3. ช่วงเวลาที่ต้องการพัฒนาตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ) ใช้เทคนิคการสุ่มแบบชั้นภูมิ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนของประชากร จำแนกตามจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดอำนาจเจริญคิดเป็นร้อยละ 15 ได้ขนาดจำแนกได้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 426 คน ในจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 112 คน รวมทั้งสิ้น มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 538 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยผ่านความเห็นชอบและการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 10 ท่าน และผ่านการทดลองใช้เครื่องมือ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย เท่ากับ 0.97

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ประเด็นเกี่ยวกับทักษะที่ต้องการพัฒนา

1.1 จากที่พบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอันดับหนึ่ง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ เอกราช อะมะวัลย์ (2554: 5) ที่กล่าวถึงการพัฒนามาตรฐานการศึกษาไทยได้ก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมและความร่วมมือในการทำงานอยู่เสมอ จำเป็นอย่างยิ่งที่ระบอบการศึกษาต้องถูกกำหนดให้เป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนา และเสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพของคนไทย ให้เท่าเทียมกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองก่อน เพราะครูเป็นฟันเฟืองที่สำคัญที่มีบทบาทอย่างมากในการผลักดันและกระตุ้นให้เยาวชนไทยสามารถขึ้นสู่เวทีอาเซียนได้อย่างทัดเทียม และสอดคล้องกับคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 (2553: 1) ที่ได้ร่างนโยบายเพื่อดำเนินงานด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้มีการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและการเตรียมความพร้อมของครู และบุคลากรทางการศึกษาให้นำไปพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และประเด็นที่พบว่าครูต้องต้องการพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ในระดับสูงสุดนั้น ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ หัสยา คุ้มสุพรรณ (2556: 63) ที่ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านการเตรียมบุคลากร พบว่า ครูขาดการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ ไม่สามารถใช้ภาษาประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนได้ ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ขาดการจัดอบรมครูให้มีความสามารถจัดกระบวนเรียนการสอนที่เน้นอาเซียน ดังนั้นครูจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2554: ออนไลน์) ที่กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมของการศึกษาไทยสู่เวทีอาเซียน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ซึ่งเครื่องมือหนึ่งที่จะทำให้ทุกคนได้ประโยชน์ จากการเปลี่ยนแปลงคือ ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของอาเซียน ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่ต้องยอมรับว่าครูไทยที่สอนภาษาอังกฤษยังมีปัญหาการฟัง การพูด ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงพยามยามให้ครูพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับ คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 (2553: 1) ที่กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมของครู และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีทักษะที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นทักษะที่สำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาอย่างจริงจัง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากประเทศไทยและการศึกษาไทย จะต้องเข้าสู่หลักสูตรอาเซียนศึกษา ครูต้องวางแผนในการพัฒนาตนเอง พัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นอาเซียน รวมถึงภาษาอังกฤษที่เป็นภาษากลางของอาเซียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านทักษะการทำผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเป็นอันดับสอง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2555: ออนไลน์) ที่กล่าวว่าบทบาทของครูที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในงานสอน อันจะทำให้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สอนอย่างแท้จริง และส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ สอดคล้องกับ มณเทียร อายุวะสี (2541: 39) ที่กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ผลดีนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องทำการพัฒนาคุณภาพครู ซึ่งจะจัดทำผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เป็นแนวทางหนึ่ง

ในการพัฒนาคุณภาพครู เพราะผู้จัดทำผลงานทางวิชาการต้องใช้ความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญต่องาน ในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ สอดคล้องกับ ณรงค์ คำภาศรี (2550: 39) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการทำผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูว่าข้าราชการครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ สั่งสอนให้นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดี ข้าราชการครูที่ดีควรต้องพัฒนาตนเองแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และสอดคล้องกับ ประถม นิธุรัมย์ (2551: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาปัญหาการจัดทำผลงาน เพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ธนัฏฐา วุฒิวณิช (2553: 57) ที่ทำการศึกษาเรื่องความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาการทำผลงานเพื่อปรับเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งการทำผลงานทางวิชาการ ส่วนหนึ่งต้องการให้ครูได้นำผลงานไปใช้ใน การเรียนการสอนอย่างแท้จริง และอีกประการหนึ่งเป็นการเสริมสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู

2. ข้อค้นพบที่สำคัญในด้านช่องทางการพัฒนาตนเองที่ข้าราชการครูมีความต้องการมากที่สุด คือ การพัฒนาตนเองโดยการฝึกอบรมเกือบทุกทักษะ ยกเว้นทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในบางประเด็น ข้าราชการครูต้องการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาดูงาน

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าช่องทางการพัฒนาตนเองด้วยการฝึกอบรมที่ข้าราชการครูให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ เสนาะ ติเยาว์ (2545: 129) ที่กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม คือ ผลผลิตในการทำงานสูงขึ้น ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นประโยชน์ต่อรายได้ และโอกาสเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อองค์การ สอดคล้องกับศุภชัย ยาวะประภาษ (2546: 193-196) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการหลักที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) และส่วนราชการใช้ในการสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะและเสริมสร้างจริยธรรมให้กับข้าราชการกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับข้อค้นพบของ บุญเกิด ใสสูงเนิน (2549: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ระดับการพัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาโดยการฝึกอบรม และสอดคล้องกับข้อค้นพบของ จักรพงษ์ ไชยวงศ์ (2550: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการฝึกอบรม ซึ่งผู้วิจัยเห็นข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมาก เนื่องจากความจำเป็นในการพัฒนาทักษะต่างๆ ในปัจจุบันมีความหลากหลายของทักษะมาก การพัฒนาด้วยการฝึกอบรมจะช่วยสร้างผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาได้เร็วทันท่วงที ประหยัดค่าใช้จ่าย และวัดการพัฒนาได้ง่าย ซึ่งสะดวกกว่าการพัฒนาด้วยวิธีการอื่น

2.2 จากผลวิจัย พบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในหลายประเด็นเลือกช่องทางการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาดูงานเป็นอันดับหนึ่ง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์ (2552: 214) ที่กล่าวว่าการศึกษาดูงาน หรือการดูงานนอกสถานที่เป็นเครื่องมือการพัฒนาบุคลากรรูปแบบหนึ่งการดูงานนอกสถานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานได้เห็นประสบการณ์ใหม่ๆ จากการปฏิบัติงานจริงทั้งภายในประเทศและการดูงานในต่างประเทศ และสอดคล้องกับ สมใจ กาเด็นไมดิน (2544: 24) ที่กล่าวว่าการศึกษาดูงานเป็นการพาบุคลากรไปศึกษาค้นคว้า และเพิ่มพูนประสบการณ์ในสถานที่ต่างๆ และสอดคล้องกับข้อ

ค้นพบกับของ กิตติพงษ์ คำแหง (2549: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องสภาพและความต้องการพัฒนาครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตสุขุมชล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนด้านการส่งครู ไปศึกษาดูงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทาง ในปี 2558 ทุกฝ่ายต่างเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยเฉพาะครู จึงจำเป็นต้องไปศึกษาดูงานในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะที่ข้าราชการครูต้องการพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ ทักษะด้านการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยประเด็นย่อยของทักษะด้านวิธีการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านภูมิศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้าน วิธีการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและชุมชนด้านการทำธุรกิจประกอบอาชีพ วิธีการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน และวิธีการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและชุมชนด้านการปฏิบัติในฐานะเจ้าบ้านที่ดี ครูต้องการพัฒนาด้วยวิธีการศึกษาดูงาน ในภาคเรียนที่ 3/2557 ส่วนอีก 4 ประเด็น ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวิธีการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและชุมชนด้านภาษา ครูต้องการพัฒนาด้วยวิธีการฝึกอบรม ในภาคเรียนที่ 1/2558

2. สำหรับทักษะที่ต้องการพัฒนาที่เหลืออีก 5 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการทำผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ 2) ทักษะด้านการวัดและประเมินผล 3) ทักษะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ทักษะการผลิตสื่อการเรียนการสอน และ 5) ทักษะการจัดแผนการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่เลือกช่องทางการพัฒนาตนเองด้วยการฝึกอบรม โดยส่วนใหญ่ชี้ว่าต้องการฝึกอบรมในภาคเรียนที่ 1/2558 รองลงมาเลือกการฝึกอบรมในภาคเรียนที่ 2/2557

3. สำหรับการพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างระบุต้องการศึกษาต่อ 177 คน มีรายละเอียดว่าส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี รองลงมาเป็นจังหวัดขอนแก่น โดยต้องการเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีมากที่สุด รองลงมาเป็นมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งนี้เป็นความต้องการศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาเดิมต่อเนื่องจากระดับที่สำเร็จการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด รองลงมาต้องการศึกษาในสาขาใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน สำหรับลักษณะหลักสูตรที่ต้องการศึกษาเป็นหลักสูตรที่ทำการวิจัย/ค้นคว้าอิสระ รองลงมาเป็นหลักสูตรที่ทำวิทยานิพนธ์ และต้องการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2558 มากที่สุด รองลงมาต้องการศึกษาต่อในช่วงปีการศึกษา 2559

ข้อเสนอแนะ

1. จากที่พบว่า ทักษะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าข้าราชการบางส่วนต้องการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาดูงาน ดังนั้นจึงควรจัดโครงการศึกษาดูงานที่ดีมีคุณภาพให้กับข้าราชการครูเพื่อพัฒนาตนเองในประเด็นที่ต้องการ

2. จากที่พบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองในทักษะต่าง ๆ ทุกทักษะ ดังนั้นจึงควรกำหนดนโยบายในการพัฒนาข้าราชการครูด้วยในทักษะต่าง ๆ โดยเลือกการฝึกอบรม เป็นทางเลือกในการพัฒนาตนเองไว้เป็นทางเลือกแรก

3. จากที่พบว่า ข้าราชการครูส่วนหนึ่งต้องการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง ในทักษะต่างๆ เป็นอันดับสอง รองจากการพัฒนาด้วยการฝึกอบรม ดังนั้นจึงควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่สะดวกในการค้นคว้า และอุปกรณ์สนับสนุนการสืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับการเข้าถึงเครือข่ายข้อมูลออนไลน์ทางวิชาการ เช่น คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสทื้อน เทพรงทอง ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้การปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขงานวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ คำแหง. **สภาพและความต้องการพัฒนาครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตสุขุมชล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2549.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **ครูกับการผลิตผลงานวิชาการ**. (ออนไลน์) 2555 (อ้างเมื่อ 1 มกราคม 2556) จาก http://www.myfirstbrain.com/teacher_view.aspx?ID=61626

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2541).** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.

————. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549**. กรุงเทพฯ: ครุสภา, 2545.

คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ในปี 2558. ร่างนโยบายเพื่อดำเนินงานตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษา. ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2553 ณ กระทรวงศึกษาธิการ.

จักรพงษ์ ไชยวงศ์. **การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2550.

ณรงค์ คำภาศรี. **ความต้องการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2550.

ธนัฏฐา วุฒิวณิชย์. **ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553.

บุญเกิด ใสสูงเนิน. **การศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2549.

ประถม นิธุรัมย์. **การศึกษาปัญหาการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2551.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. **รวมกฎหมายเพื่อบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: อักษรไทย, 2548.

มณเฑียร อายุวะสี. **ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. “มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558” **เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน**. (ออนไลน์) 2555 (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2555). จาก http://www.asean. moe.go.th/

ศุภชัย ยาวะประภาษ. **การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย: กระแสใหม่และสิ่งท้าทาย**. กรุงเทพฯ: จุดทอง, 2546.

สมใจ กาเด็นไมดิน. **สภาพและปัญหาการพัฒนาครูของโรงเรียนเอกชน กลุ่ม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1**. สารนิพนธ์บริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม, 2544.

เสนาะ ติเยาว์. **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

หัสยา คุ้มสุพรรณ. **ปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2556.

อาภรณ์ ภู่วิทยาพันธุ์. **การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล**. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์, 2552.

เอกราช อะมะวัลย์. **การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558.** วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.